

BIBLIJSKO - MOLITVENE ZAJEDNICE
SVETI PETAR I PAVAO

CRKVA JE NAROD BOŽJI

Obećanje novog Izraela

Temeljna spoznaja o Crkvi jest da je ona narod Božji. S pojmom „**Naroda Božjega**“ susreli smo se već u prvom razmišljanju. Kao narod Božji jedinstveno se u povijesti prepoznavao Izrael – Židovski narod. Izabran od samoga Boga, bio je nosilac mesijanskih obećanja. Ali ne samo to! Nosio je u sebi obećanje novog mesijanskog naroda i novog saveza Boga i ljudi. Ta obećanja posebno dolaze do izražaja u proročkim spisima. Evo jednog takvog teksta:

A close-up photograph of a stone inscription. The text is carved in a serif font and reads "VOX POPULI" on the top line and "VOX DEI" on the bottom line. The stone is light-colored with some darker, shadowed areas, particularly on the right side where a shadow is cast. The overall appearance is that of an ancient or historical monument.

VOX POPULI
VOX DEI

„Tada ću vas sabrati iz svih naroda i skupiti iz svih zemalja, natrag vas dovesti u vašu zemlju. Poškropit ću vas vodom čistom da se očistite. Očistit ću vas od svih vaših nečistoća i od svih kumira vaših. Dat ću vam novo srce, nov duh udahnut ću u vas. Izvadit ću iz tijela vašega srce kameno i dat ću vam srce od mesa. Duh svoj udahnut ću u vas da hodite po mojim zakonima i da čuvate i vršite moje naredbe.“

(Ez 36,24-27).

Novo srce, nov Duh i novi Savez

Naviješta se potpuna novina: novo srce i novi duh. Isključivo Božjom inicijativom nastat će novi narod kojeg će sam Bog očistiti „vodom čistom“ (ovo se čitanje čita u uskrsnom bdijenju – noći krštenja.). Opis podsjeća na stvaranje („izvadit ću iz tijela vašega srce... Stvaranje Eve; „Duh svoj udahnut ću u vas...“ Stvaranje čovjeka (**Post 2,7,21**). Nastat će, dakle, nešto novo! Premda se opisuje bojama staroga Izraela, ipak će to biti nešto sasvim novo. Taj će se novi narod roditi iz novog Saveza, kako nam to naviješta prorok Jeremija:

„Evo dolaze dani – riječ je Jahvina – kad ću s domom Izraelovim i s domom Judinim sklopiti Novi savez. Ne Savez kakav sam sklopio s ocima njihovim u dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje egipatske, Savez što ga oni razvrgoše premda sam ja gospodar njihov – riječ je Jahvina.“ (Jr 31, 31-32**)**

Taj novi narod Božji, kao i Novi Savez između Boga i naroda dogodit će se unutar starog Izraela kako nam to govore oba gore navedena teksta, ali nam jednako tako proročki spisi naviještaju i jednu novu kvalitetu Novog naroda Božjeg, a to je univerzalnost. On više neće biti etnički omeđen na jedan narod po krvi. Evo vizije proroka Izaije:

„Dogodit će se na kraju dana: Gora Doma Jahvina bit će postavljena vrh svih gora, uzvišena iznad svih bregova. K njoj će se stjecati svi narodi, nagnut će mnoga plemena i reći: „Hajde, uziđemo na Goru Jahvinu, pođimo u dom Boga Jakovljeva.“ (Iz 2,2).

Novost i kontinuitet

Dvije stvari moramo posebno uočiti u ovom razmišljanju. Novost i kontinuitet. Novi narod Božji ne će jednostavno biti nastavak starog možda s nekim izmjenama. On će biti tako novi, da tu novinu prema proročkim riječima može izvesti samo Bog i to isključivo svojom vlastitom inicijativom. Ali se u isto vrijeme vidi i kontinuitet tog Božjeg djelovanja. Abraham stoji na početku i jednoga i drugoga. Novi narod Božji izrasta iz povijesnog Izraela, ali nije njemu identičan, već naprotiv, stari je Izrael jedan od prvih pozvan da se u njega uključi prepoznavajući djelo Božje u Isusu iz Nazareta, prepoznavajući u njemu Krista i Gospodina. Upravo Isus – Krist i Gospodin je točka susreta ili razdvajanja starog i novog Izraela (**Mt 1,16**).

Crkva je novi Izrael

Kako se je prva Crkva prepoznala kao novi Narod Božji?

To se prvenstveno dogodilo po jedinstvenom doživljaju kojeg je imala: susret s uskrsnim Isusom. Upravo to jedinstveno iskustvo bilo je presudno i odlučujuće. Želimo li ići nekim slijedom, onda je tu na prvom mjestu nepobitna, sigurna i nedvojbeno spoznaja da je Isus Krist, da se u njemu definitivno ispunjaju sva proroštva. Iz događaja Uskrsnuloga sve se je drugo snagom Duha prepoznavalo, pa tako i činjenica da su upravo oni i sada taj novi Izrael, ispunjenje svih Božji obećanja o novom Božjem narodu. U njemu se dogodio novi izlazak svijeta, nova Pasha, a oni su taj narod koji izlazi iz ropstva. U njemu se dogodio „novi i vječni savez“ (Lk 22,20).

Prva Crkva na sebi prepoznaje ispunjenje onoga što se je govorilo o starom Izraelu. Navesti ćemo samo dva primjera. Odlomak iz **Ponovljenog zakona (7;6)**: „Ta, ti si narod posvećen Jahvi, Bogu svom, tebe je Jahve, Bog tvoj, izabrao da među svim narodima koji su na zemlji budeš njegov predragi vlastiti narod“, jasno se reflektira u Poslanici **Titu (2, 14)**: „On sebe dade za nas, da nas otkupi od svakoga bezakonja i očisti sebi Narod izabrani koji revnuje oko dobrih djela.“

Još je očitije prepoznavanje na tekstu Izlaska (19,5): „Vi ćete mi biti kraljevstvo svećenika, narod svet.“

U Prvoj Petrovoj poslanici stoji (2,9): „A vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečeni da naviještate silna djela Onoga koji vas iz tame pozva k divnome svjetlu svojemu: vi, nekoć Ne-narod, a sada Narod Božji; vi Ne-mili, a sada Mili. “U ovaj Petrov tekst svakako spada i Iz 61,6: „A vas će zvati 'svećenicima Jahvinim', nazivat će vas 'Službenicima Boga našega'.

Odnos novog i starog

Koji je odnos starog i novog Izraela? Stari Izrael prvi je pozvan da prepozna ispunjenje Božji obećanja u Isusu iz Nazareta koji je Krist. On je pozvan da na taj način prvi prihvati Novi savez i prepozna se kao Novi narod Božji. Međutim to je učinio samo jedan dio starog Izraela, koji je poslušao propovijedanje Isusovo ili pouskrsne zajednice, pa se po obraćenju i vjeri uključio u Novi narod Božji. Ali većina je ostala izvan toga. Uzalud je prva Crkva propovijedala da odsada više nitko ne može pripadati Narodu Božjem bez vjere u Isusa Krista i obraćenja, većina je ostala na starom oslanjajući se na obrezanje kao znak pripadanja Božjem narodu, ili kako bi Pavao rekao, na 'tijelo' (Fil 3,3-4).

Oslanjali su se i na obećanja koja je Bog dao Abrahamu, premda su Apostoli naviještali da su ta obećanja u Isusu Kristu ispunjena, i da se odsada niti Abrahamu ne može pripadati po obrezanju, već po vjeri, pa su pravi sinovi Abrahamovi oni koji su povjerovali Isusu („..... oni od vjere to su sinovi Abrahamovi“ Gal3,7). Tako se novom Narodu Božjem veše ne pripada po obrezanju i etničkoj pripadnosti, već po vjeri u Isusa Krista i to kako Židovi, tako i Grci i pogani, jer u Isusu Kristu nema više Židov-Grk, slobodnjak-rob, muško-žensko, već su svi „Jedan u Kristu Isusu“. Ako li ste Kristovi, onda ste Abrahamovo potomstvo, baštinici po obećanju“ (Gal 3,28). Ta je spoznaja na poseban način bila aktualna kada se Crkva otvorila poganskom svijetu, kada su oni postajali većina. No o tome već bilo govora.

- ⊙ - Krist je želio Crkvu; nju je ustanovio propovijedajući novi Božji svijet, okupljajući oko sebe učenike, birajući dvanaestoricu apostola s Petrom na čelu; u njegovoj je osobi postavio prvo-ovlaštenog pastira
- ⊙ - sv. Pavao životnu zajednicu vjernika s Kristom vidi u slici tijela Crkve kojemu je Krist glava
- ⊙ - najdublja tajna Crkve leži u njenoj sličnosti s Isusom; u njoj se nastavlja Kristovo spasenjsko djelo

Što će biti sa starim Izraelom?

O tome Pavao raspravlja u svojoj poslanici Rimljanima. Tu on ističe kako je stari Izrael imao dovoljno svjetla da prepozna vrijeme Božjeg pohoda, i onoga koga je poslao Isusa Krista. Stoga tvrdi da oni nemaju isprike za svoju nevjeru. Ali ih Bog nije odbacio. Po Pavlu nevjera starog Izraela samo je privremena i djelomična. On iznosi svoj teološki osvrt: nevjera Izraela poslužila je novoj spasenjskoj situaciji. Ona je, naime, omogućila da pogani uđu u Crkvu. Pavao predviđa Izraelovo obraćenje upirući tu svoju nadu u vjernost Boga njegovim obećanjima i na proročku riječ.

ZVIJEZDE ĆE S NEBA PADATI
I SILE ĆE SE NEBESKE POLJULJATI

No, usprkos toga Pavao ne odstupa da za pripadanje Narodu Božjem više nije dosta samo tjelesna pripadnost:

„Ali ne kao da se izjalovila riječ Božja. Jer, nisu Izrael svi koji potječu od Izraela; i nisu svi djeca Abrahamova zato što su njegovo potomstvo, nego po Izaku će ti se nazivati potomstvo; to jest: djeca tijela nisu i djeca Božja, nego – **djeca obećanja računaju se u potomstvo“ (Rim 9,6-8).**

PRIPRAVITE GOSPODINU PUT KROZ PUSTINJU

Krist ruši pregradu

Po apostolu Pavlu stari Izrael više nije izdvojen od drugih naroda. Tu „pregradu“ razrušio je Krist u svojem tijelu (Ef 2,14-15). Novi Božji narod odsada čine ljudi pozvani „od svakog plemena i jezika, puka i naroda, kako to gleda Ivan u viziji svojega Otkrivenja (5,9; 7,9; 11,9; 13,7; 14,6). Ali to nije samo nebeska Crkva, već i ovozemaljska crkva. U njoj Otac sabire ljude čitavoga svijeta, svakoga puka, plemena i jezika. O tome nam svjedoči naše svakidašnje iskustvo.

Ideja o Crkvi kao narodu Božjem, tako prisutna u novozavjetnim spisima, kasnije se je izgubila iz kršćanske svijesti. Razlog je vjerojatno bio u procesu jačanja klerikalizacije, pa se je s pojmom Crkve sve više poistovjećivala hijerarhija. Zahvaljujući II Vat. koncilu, ponovo je oživjela svijest o Crkvi – narodu Božjem. Ne radi se samo o ideji, već o novim odnosima i sadržaju svijesti. Razmišljanje o Crkvi kao narodu Božjem spada na integralno razmišljanje o Crkvi.

U svojem dokumentu o Crkvi (Lumen Gentium – Svjetlo naroda) odmah iza prvog poglavlja posvećenog „Otajstvu Crkve“, govori se o „Božjem narodu“. To je poglavlje stavljeno i prije govora o hijerarhijskoj strukturi Crkve. Htjelo se time upozoriti na temeljnu jednakost dostojanstva u Crkvi prije svake razlike u službi i staležu i istaknuti da je vlastitost biti Isusov učenik, biti član naroda Božjega, što je najveći domet kršćanske egzistencije-postojanosti.

